

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - СЕВЕРОЗАПАД
ОТДЕЛ „СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ - ЛОВЕЧ“

НАСЕЛЕНИЕ И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ОБЛАСТ ЛОВЕЧ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Демографска ситуация в областта през 2023 година:

- Продължава процесът на намаляване и застаряване на населението;
- Намалява броят на живородените деца;
- Намалява броят на умрелите лица;
- Намалява детската смъртност;
- Намалява броят на сключените граждански бракове и броят на разводите;

Брой и структури на населението

Към 31 декември 2023 г. населението на област Ловеч е 112 225 души, което представлява 1.7% от населението на България и нарежда областта на 19 място по брой на населението. В сравнение с 2022 г. населението на областта намалява с 1 131 души, или с 1.0%.

Мъжете са 54 243 (48.3%), а жените - 57 982 (51.7%), или на 1 000 мъже се падат 1 069 жени, при 1 081 жени за страната.

В края на 2023 г. лицата на възраст 65 и повече навършени години в област Ловеч са 31 451, или 28.0% от населението на областта. Относителният дял на жените на възраст над 65 години е 32.6%, а на мъжете - 23.1%. Тази разлика се дължи на по-високата смъртност сред мъжете и като следствие от нея - на по-ниската средна продължителност на живота при тях.

За страната делът на лицата на 65 и повече навършени години е 23.8% от населението.

Към 31.12.2023 г. децата до 15 години в областта са 15 147, или 13.5% от общия брой на населението, при 14.1% за страната.

Към 31.12.2023 г. общият коефициент на възрастова зависимост¹ в област Ловеч е 71.0%, или за всяко лице в зависимите възрасти (под 15 и над 65 години) се

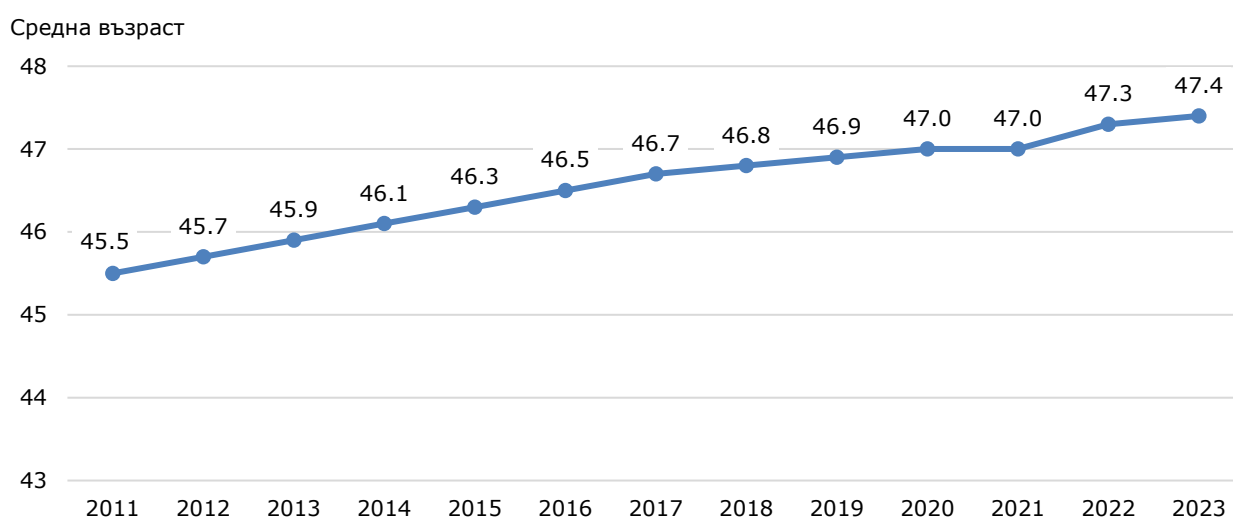
¹ Коефициентът на възрастова зависимост показва броя на лицата от населението в „зависимите“ възрасти (населението под 15 и на 65 и повече навършени години) на 100 лица от населението в „независимите“ възрасти (от 15 до 64 години). Изчислява се в проценти.

НАСЕЛЕНИЕ И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ОБЛАСТ ЛОВЕЧ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

падат по-малко от две лица в активна възраст. Коефициентът в градовете е 64.8%, а в селата - 82.0%. В България този коефициент е 61.0%.

Застаряването на населението в Област Ловеч през годините води до повишаване на неговата средна възраст, която от 44.2 години през 2010 г. нараства до 47.4 години в края на 2023 година. Средната възраст в страната е 45.2 година.

Фиг. 1. Средна възраст на населението в област Ловеч

Променят се броят и относителният дял на населението - **под, във и над трудоспособна възраст**. Влияние върху съвкупностите на населението в и над трудоспособна възраст оказват както застаряването на населението, така и законодателните промени² при определяне на възрастовите граници за пенсиониране.

За 2023 г. тези граници за населението в трудоспособна възраст са до навършването на 62 години за жените и 64 години и 6 месеца за мъжете.

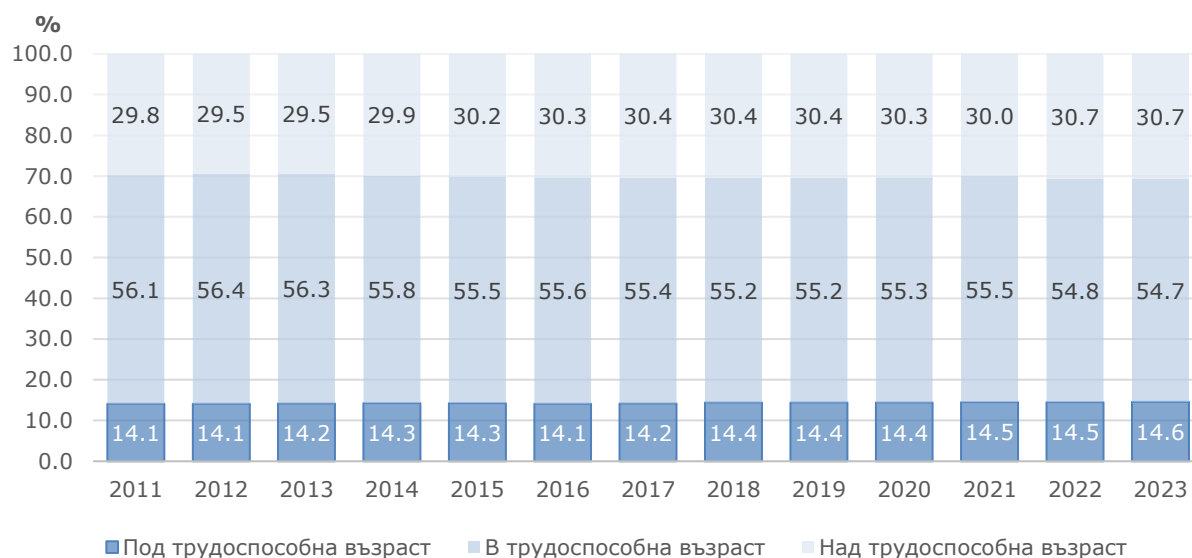
Населението в трудоспособна възраст в област Ловеч към 31.12.2023 г. е 61 384 души, или 54.7% от населението на областта, като мъжете са 32 939, а жените - 28 445.

Към края на 2023 г. над трудоспособна възраст са 34 498 души, или 30.7%, а под трудоспособна възраст - 16 343 души, или 14.6% от населението на областта.

² Възрастовите граници за разпределение на населението по категориите под, във и над трудоспособна възраст са определени съгласно Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, приета с Постановление № 30 на МС (ДВ, бр. 21/17.03.2000 година).

НАСЕЛЕНИЕ И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ОБЛАСТ ЛОВЕЧ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

**Фиг. 2. Население под, във и над трудоспособна възраст
към 31.12. в област Ловеч**

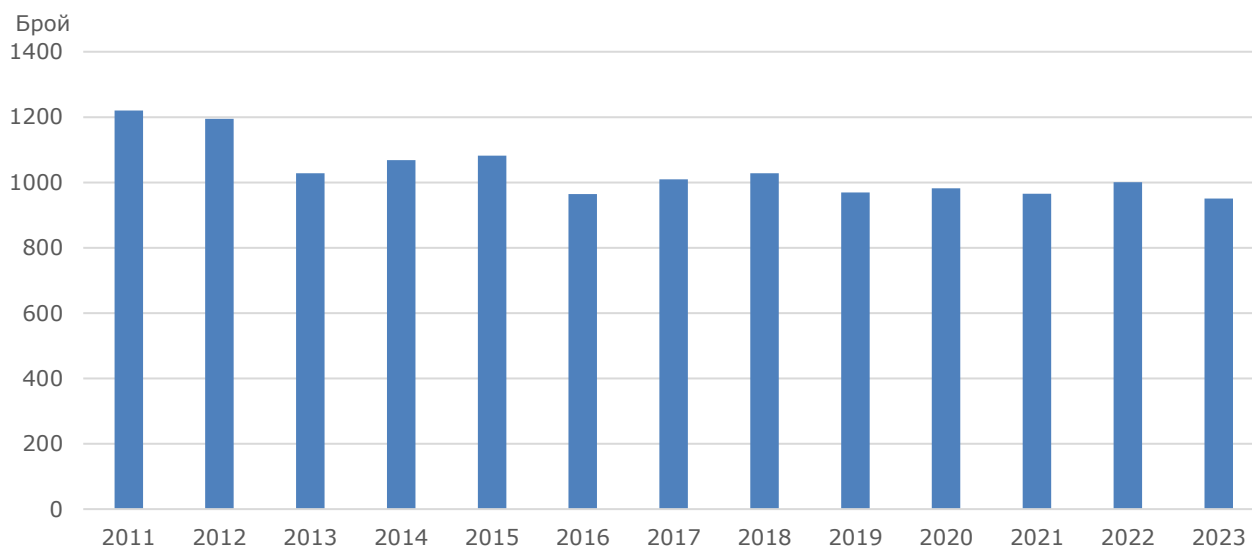
Възпроизводството на трудоспособното население се характеризира чрез **коэффициента на демографско заместване**, който показва съотношението между броя на влизащите в трудоспособна възраст (15 - 19 години) и броя на излизащите от трудоспособна възраст (60 - 64 години). Към 31.12.2023 г. коефициентът на демографско заместване в област Ловеч е 65.

Раждаемост

През 2023 г. в област Ловеч са регистрирани 962 родени деца, като от тях **951 (98.9%) са живородени**. В сравнение с предходната година броят на живородените намалява с 50 деца, или с 5.0%.

НАСЕЛЕНИЕ И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ОБЛАСТ ЛОВЕЧ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Фиг. 3. Живородени деца през периода 2011 – 2023 година в област Ловеч

Коефициентът на обща раждаемост³ за област Ловеч през 2023 г. е 8.4‰.

Броят на живородените момчета (484) е със 17 по-голям от броя на живородените момичета (467), или на 1 000 живородени момчета се падат 965 момичета.

В градовете и селата живородените са съответно 586 и 365 деца, а коефициентът на раждаемост в градовете е 8.4‰ и 8.5‰ в селата.

Тоталният коефициент на плодовитост⁴ е един от основните показатели, характеризиращи плодовитостта на жените. **През 2023 г., средният брой живородени деца от една жена в област Ловеч е 2.06**, при 1.81 за страната и намалява с 0.05 спрямо 2022 година. В градовете на областта, средният брой живородени деца от една жена е 2.01, а в селата - 2.10.

През 2023 г. средната възраст на жените при раждане на първо дете е 24.6 години, в сравнение с 2022 г. се е увеличила с 0.4 години.

Високата извънбрачна раждаемост е резултат от значителното нарастване на броя на съжителствата без оформен юридически брак сред младите хора. **През 2023 г. броят на живородените извънбрачни деца е 739, или 77.7%** от всички живородени. За страната процентът на живородените извънбрачни деца е 59.7%.

³ Брой живородени деца на 1000 души от средно годишния брой на населението през годината.

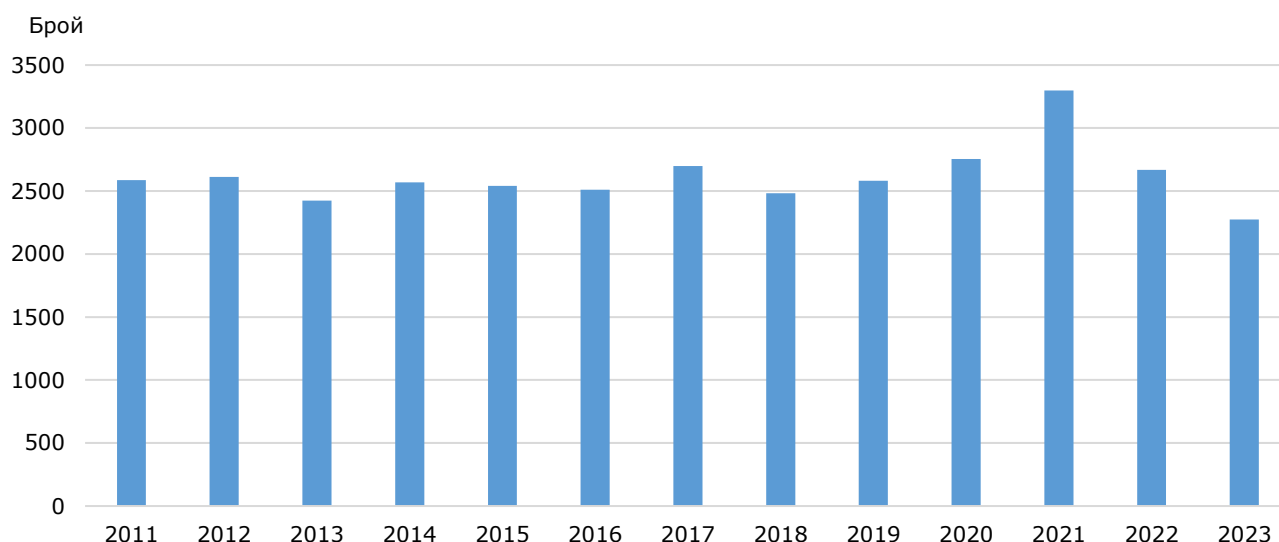
⁴ Среден брой живородени деца, които би родила една жена през целия си фертилен период, съобразно повъзрастовата плодовитост през отчетния период.

НАСЕЛЕНИЕ И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ОБЛАСТ ЛОВЕЧ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Смъртност

Броят на умрелите лица в област Ловеч през 2023 г. е 2 275, а коефициентът на обща смъртност⁵ е 20.2‰. Спрямо предходната година броят на умрелите намалява с 393 души, или с 14.7%.

Фиг. 4. Умрели през периода 2011 - 2023 година в област Ловеч

Смъртността сред мъжете (21.7‰) продължава да бъде по-висока в сравнение със смъртността при жените (18.7‰). През 2023 г. на 1 000 жени умират 1 089 мъже. Продължават и силно изразените различия в смъртността сред градското и селското население. Коефициентът на смъртност в селата е по-висок (24.7‰), отколкото в градовете (17.4‰).

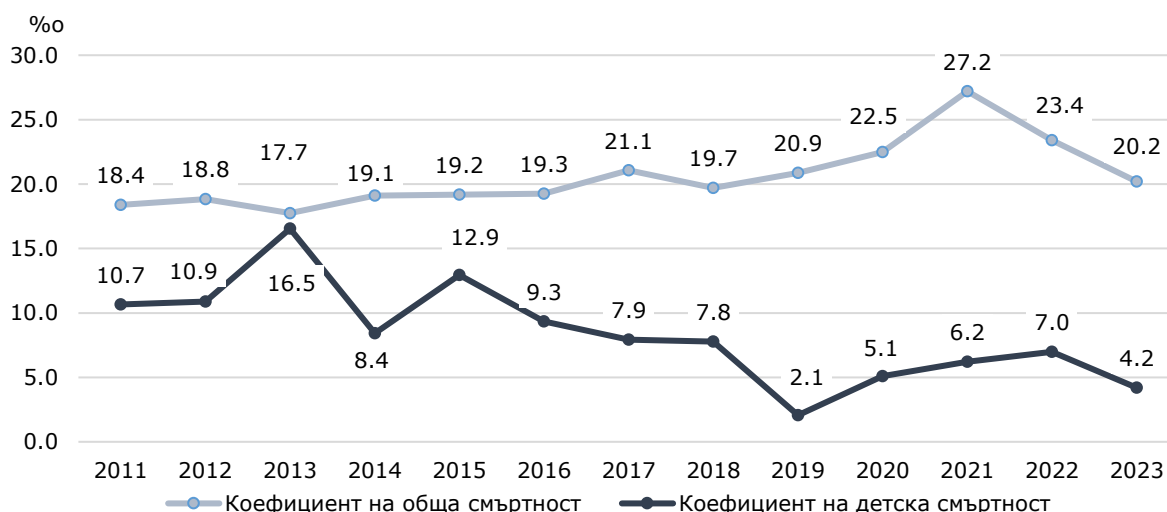
През 2023 г. в областта са починали 4 деца на възраст до една година, а коефициентът на детска смъртност⁶ е 4.2‰, като през 2022 г. той е 7.0‰ .

⁵ Брой умрели лица на 1 000 души от средногодишния брой на населението

⁶ Броя на умрелите деца на възраст под 1 година на 1 000 живородени

НАСЕЛЕНИЕ И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ОБЛАСТ ЛОВЕЧ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Фиг. 5. Коефициент на обща и детска смъртност в област Ловеч

Брачност и бракоразводност

През 2023 г. в област Ловеч са регистрирани 286 юридически брака - с 32 по-малко от 2022 година. От тях 200, или 69.9% се отнасят за населението в градовете. В селата са сключени 86 брака.

Коефициента на брачност⁷ през 2023 г. е 2.5‰, а през 2022 г. е бил 2.8‰.

През 2023 г. средната възраст при сключване на първи брак за мъжете и жените е съответно 34.1 и 31.6 години. Спрямо предходната година средната възраст се увеличава с 0.9 години за мъжете и 1.2 за жените.

Броят на разводите през 2023 г. е 137, или с 31 по-малко от регистрираните през 2022 година. От всички прекратени бракове 63.5 % се отнасят за населението в градовете.

Разводът не е бил първи за 10.9% от жените и мъжете, разтрогнали своите бракове през 2023 година.

Миграция на населението

През 2023 г. в преселванията между населените места в област Ловеч са участвали 954 лица.

От преселващите се в страната 2 159 са избрали област Ловеч за свое ново местоживееене. Областите с най-големи относителни дялове в миграционния поток към

⁷ Брой сключени бракове на 1000 души от средногодишното население

НАСЕЛЕНИЕ И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ОБЛАСТ ЛОВЕЧ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

област Ловеч са София (столица) - 27.0% и Плевен - 9.4%.

Най-малко преселили се в област Ловеч има от област Кърджали.

През 2023 г. 271 души са променили своя настоящ адрес от област Ловеч в чужбина, а 332 са променили своето обичайно местоживеене от чужбина в област Ловеч.

Естествен и механичен прираст на населението

Броят и структурите на населението се определят от размерите и интензивността на неговото естествено и механично (миграционно) движение.

Разликата между живородените и умрелите представлява естествения прираст на населението. **През 2023 г. в резултат на отрицателния естествен прираст, населението на областта е намаляло с 1 324 души.**

Намалението на населението, измерено **чрез коефициента на естествения прираст, е минус 11.8‰⁸**. Коефициентът на естествения прираст в градовете е минус 9.0‰, а в селата - минус 16.2‰.

Съществено влияние върху броя и структурите на населението оказва и механичният прираст (нетното салдо от външната миграция), който през 2023 г. е положителен (193 души). Той се формира като разлика между броя на заселилите се и изселилите се от областта.

⁸ Разликата между броя на живородените и броя на умрелите на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

НАСЕЛЕНИЕ И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ОБЛАСТ ЛОВЕЧ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година. В годините на преброяванията се правят преизчисления на населението в края на съответната година.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Статистическия регистър на населението, поддържан от Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умирация, бракове, разводи, вътрешна миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН – ТДС: съобщение за раждане, съобщение за смърт, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Източник на данните за външната миграция са Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението, образец ЕСГРАОН – ТДС: адресна карта за промяна на настоящ адрес; Националната агенция за приходите; Националният осигурителен институт; Министерството на вътрешните работи; Оценки на емиграционните потоци.

Данните за броя на населението и настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживее на лицето.

Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години. Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.